نفت و انرژی

ایران آماده ایفای نقش راهبردی در زنجیره تأمین انرژی بریکس است

رئیس‌جمهوری گفت: جمهوری اسلامی ایران با برخورداری از ذخایر عظیم انرژی و موقعیت جغرافیایی ممتاز، آمادگی دارد نقش شریک راهبردی در زنجیره‌های تأمین انرژی، غذا و حمل‌ونقل بریکس را ایفا کند.

به گزارش زمان به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، مسعود پزشکیان عصر جمعه، ۲۰ شهریورماه در نشست مجمع تجاری بریکس در دهلی‌نو، امنیت غذایی و انرژی را دو ستون اساسی امنیت اقتصادی دانست و بیان کرد: جمهوری اسلامی ایران با توجه به ظرفیت‌های انرژی و موقعیت جغرافیایی خود، آماده همکاری راهبردی با کشورهای عضو بریکس در زنجیره‌های تأمین انرژی، غذا و حمل‌ونقل است.

وی افزود: هرگاه تجارت، انرژی، زیرساخت یا نظام مالی یک کشور تحت فشار سیاسی یا نظامی قرار گیرد، آثار آن از مرزهای آن کشور فراتر می‌رود و ثبات منطقه‌ای و حتی اقتصاد جهانی را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد.

رئیس‌جمهوری با تأکید بر تبدیل همکاری تجاری به سرمایه‌گذاری واقعی گفت: بانک توسعه جدید از طریق خطوط اعتباری ویژه، تأمین مالی با ارزهای محلی و ابزارهای تضمین برای جلب سرمایه خصوصی، به موتور اصلی تأمین مالی کشورهای عضو بریکس تبدیل شود.

پزشکیان همچنین پیشنهاد ایجاد شرکت بیمه اتکایی مشترک بریکس با سرمایه اولیه ۱۰ میلیارد دلار را مطرح کرد.

ثبت ۸۷ روز پیشتازی در عملیات حفاری چاه‌های نفت و گاز

مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران از ثبت ۸۷ روز جلوافتادگی در عملیات حفاری چاه‌های نفت و گاز این شرکت در نیمه نخست امسال خبر داد.

به گزارش زمان به نقل از شرکت ملی حفاری ایران، مرتضی فولادی گفت: این موفقیت حاصل تلاش کارکنان شرکت ملی حفاری و هم‌افزایی میان متخصصان این شرکت و شرکت‌های کارفرما و متقاضی خدمات حفاری است.

وی با اشاره به اینکه هشت دستگاه حفاری در نیمه نخست امسال ۸۷ روز جلوافتادگی نسبت به برنامه تعیین‌شده از سوی کارفرماها را ثبت کردند، توجه به استانداردهای ایمنی، آموزش‌های تخصصی و تعامل مستمر با شرکت‌های کارفرمایی را در تحقق این موفقیت مؤثر دانست.

مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران افزود: جلوافتادگی در عملیات حفاری، تولیدی‌شدن زودهنگام چاه، تسریع در ترخیص دکل و آماده‌سازی آن برای استقرار در موقعیت کاری دیگر و استفاده بهینه از ظرفیت‌های موجود را به دنبال داشته و از نظر اقتصادی نیز اهمیت زیادی دارد.

فولادی با قدردانی از کارکنان شرکت ملی حفاری که با پشتکار و همت سازمانی برای تحقق اهداف و برنامه‌های صنعت نفت تلاش می‌کنند، اعلام کرد: از ابتدای امسال تاکنون ۵۵ حلقه چاه نفت و گاز شامل ۱۴ حلقه توسعه‌ای و ۴۱ حلقه تعمیری، حفاری، تکمیل و به شرکت‌های متقاضی تحویل شده است.

وی توضیح داد: از مجموع چاه‌های حفاری و تکمیل‌شده، ۴۰ حلقه در گستره شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب، ۵ حلقه در شرکت نفت مناطق مرکزی ایران، ۵ حلقه در شرکت نفت فلات قاره ایران، یک حلقه در شرکت مهندسی و توسعه نفت و ۴ حلقه نیز در قالب پروژه‌ای تکمیل شده است. مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران ادامه داد: در این مدت، متراژ حفاری چاه‌ها از ۶۶ هزار متر عبور کرد که در مقایسه با مدت مشابه پارسال ۱۴ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

توسعه سی‌ان‌جی اقتصادی‌ترین راهکار برای مدیریت ناترازی بنزین است

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی گفت: توسعه سی‌ان‌جی یکی از سریع‌ترین و اقتصادی‌ترین راهکارهایی است که می‌توانیم برای مدیریت ناترازی بنزین به کار بگیریم.

به گزارش زمان به نقل از شانا، رحیم زارع دراین‌باره بیان کرد: توسعه سی‌ان‌جی و دوگانه‌سوزکردن خودروها راهکاری است که می‌تواند در کوتاه‌مدت بخش قابل توجهی از فشار بر شبکه بنزین را کاهش دهد و از خروج منابع ارزی برای واردات بنزین جلوگیری کند.

وی با اشاره به طرح رایگان دوگانه‌سوزکردن خودروها تصریح کرد: اگر این طرح درست اجرا شود می‌تواند اثرگذار باشد. اما مسئله این است که اجرای طرح نباید فقط به تبدیل خودروها محدود شود. وقتی خودرویی را دوگانه‌سوز می‌کنیم باید برای استفاده مستمر آن از سی‌ان‌جی نیز زیرساخت لازم را فراهم کنیم. توسعه جایگاه‌ها، افزایش کیفیت خدمات، تأمین تجهیزات استاندارد، نظارت جدی بر ایمنی مخازن و ایجاد مشوق اقتصادی برای مصرف سی‌ان‌جی باید هم‌زمان دنبال شود.

خودرو دوباره کالای سرمایه‌ای شد!

بازار خودرو گرفتار در دام پلتفرم‌های آنلاین

بازار خودرو این روزها از یکسو با قیمت‌های غیرواقعی در پلتفرم‌های آنلاین و از سوی دیگر با افت تولید، واردات کم‌رمق و نوسانات ارزی مواجه است؛ شرایطی که به گفته یک کارشناس خودرو بار دیگر این کالا را به محلی برای حفظ ارزش پول و یک سرمایه‌گذاری در برابر تورم تبدیل کرده است.

به گزارش سرویس اقتصادی زمان، مسیح فرزانه، کارشناس و فعال صنعت و بازار خودرو با اشاره به روند نوسانات نرخ ارز و تاثیر آن بر بازار خودرو در هفته‌های اخیر گفت: در طی چند هفته گذشته به صورت میانگین بین ۱۳ تا ۱۵ درصد، شاهد افزایش نرخ ارز هستیم و نرخ دلار یکی از شاخصه‌های بسیار مهم در ارزشگذاری خودرو در بازار ایران، اعم از خودروهای داخلی، مونتاژی و وارداتی محسوب می‌شود؛ با این حال، در بازار خودرو و در چند روز گذشته به صورت میانگین شاهد ۱۰ درصد افزایش قیمت هستیم و با توجه به روند افزایشی نرخ ارز به نظر می‌رسد که در حال حاضر بازار خودرو هم راستای با دلار نیست.

وی افزود: از آنجایی که بازار خودرو به عنوان بازار سرمایه‌ای، یک بازار هوشمند است، ضربان‌های خودش را از بطن واقعی اقتصاد می‌گیرد و تغییرات را با توجه به شرایط بازار تنظیم می‌کند. وقتی میبینیم که مصرف کننده به مقدار قابل توجهی از بازار خودرو فاصله گرفته و قدرت خرید در خودروهای وارداتی میلیاردی و چند ده میلیاردی بسیار کاهش یافته، بازار خودرو طبیعتا برای اینکه بتواند چرخه اقتصادی خود را حفظ کند، با تغییرات به صورت لحظه‌ای هم راستا نمی‌شود. این کارشناس حوزه خودرو با تاکید بر این نکته که ملاک قیمت در بازار خودرو، پلتفرم‌های آنلاین و فضای مجازی نیست، تصریح کرد: برخی از قیمت‌ها که در فضای آنلاین و پلتفرم‌ها اعلام می‌شود از سوی برخی افراد و مالکین، کاملا غیرواقعی است و عملا معاملات را انجام ناپذیر می‌سازد. در اصل قیمت واقعی خودرو همیشه در کف بازار تعیین می‌شود و به دست آوردن این عدد چیزی نیست که با نشستن در یک دفتر یا منزل، مصرف کنندگان بتوانند به آن پی ببرند و باید در بازار حضور پیدا کرده، به دفاتر و نمایشگاه‌ها و تامین کنندگان مختلف سر بزنند تا میانگین قیمت را به دست آورند. فرزانه یکی دیگر از عوامل اعلام قیمت رقابتی در شرایط کنونی را تلاش فعالین بازار خودرو و شرکت‌ها دانست و گفت: به هر حال فعالین بازار و شرکت‌ها تلاششان بر این است که با میزان سود متعارف فروش خود را داشته باشند تا بتوانند نقدینگی مورد نیاز خود را تامین کنند بنابراین سعی می‌کنند هم راستا با طبیعت واقعی بازار خودرو قیمت‌ها را اعلام کنند. وی در گفت و گو با ایسنا گفت: در شش ماهه نخست سال ۱۴۰۵، میانگین افت تولید خودرو در حدود ۳۵ درصد بوده و خودروهای مونتاژی نیز همین شرایط را دارند و از سوی دیگر و علیرغم اینکه به ظاهر یک ویترین جذاب برای موضوع واردات خودرو برای تنظیم بازار به نمایش گذاشته می‌شود، اما وقتی به عمق بازار توجه می‌کنیم، متوجه می‌شویم که پویایی و نشاط در حوزه واردات و عرضه وجود ندارد؛ بنابراین عرضه و تقاضا هم در بازار دستخوش نوسان شده است.

این کارشناس حوزه خودرو در ادامه تصریح کرد: از آنجا که تامین خودرو نسبت به گذشته کار دشوارتری شده، در مورد خودروهای داخلی و خودروهای مونتاژی تامین مواد اولیه و قطعات اولیه پر چالش شده و این موارد، هزینه‌هایی است که در کنار موضوع افزایش نرخ دلار بر افزایش نرخ اصلی خودرو تاثیر خود را بر جای می‌گذارد. فرزانه با تشریح وضعیت فعلی بازار خودرو گفت: طی چند هفته گذشته، مانند ماه‌های اخیرشاهد این نیستیم که مصرف کننده در بازار حضور هیجانی داشته باشد و یا در صف ثبت نام بمانند. از سوی دیگر، مصرف کننده، چه در خودروهای داخلی و مونتاژی و حتی مصرف کننده متمولی که به سراغ خودروهای وارداتی می‌رود، تا حد مشخصی می‌تواند خودش را با روند تورم هم راستا کند و از جایی به بعد نمی‌تواند از خودرویی که سوار می‌شود استفاده کند و یا خودرو مورد نظر خود را تهیه کند و در حال حاضر هم شاهد آن هستیم که بازار خودرو در زمانی که ارز نوسان قیمتی قابل ملاحظه را تجربه می‌کند به اصطلاح معروف بازار، چراغ معاملات خاموش می‌شود. وی درباره وضعیت تامین کنندگان و خریداران خودروهای وارداتی توضیح داد: بخشی از این ماجرا عرضه‌کنندگان، فعالین و مصرف کنندگانی هستند که خودروهای وارداتی را خریداری و ثبت نام کردند و در پارکینگ‌ها به عنوان کالای سرمایه‌ای نگهداری می‌کنند و خودرو عملا به سپر تورمی تبدیل شده است. فرزانه در خصوص گمانه زنی‌های مطرح شده درباره احتمال یکسان سازی تعرفه واردات خودرو به عدد ۱۰۰ درصد گفت: طبق گفته‌ها به نظر رسیده که وزارت صمت و دولت مخالف آن هستند. با این حال اگر این موضوع واقعیت داشته باشد، بخش قابل توجهی از خودروهایی که به ظاهر خودرو اقتصادی تعریف و عموما زیر ۲۵۰۰ سی سی، برقی و هیبرید هستند؛ با افزایش قابل ملاحظه قیمت به صورت میانگین تا ۴۰ درصد روبرو خواهند شد. وی در پایان در تشریح تناقضات این طرح گفت: اصل این اتفاق در تضاد متعددی با طرح قانون هوای پاک و قانون ساماندهی صنعت خودرو است که در آن سیاست‌گذار مکلف شده تا تعرفه واردات خودروهای برقی و هیبریدی را به صورت پلکانی و نزدیک صفر درصد حفظ کند، قرار دارد.

امنیت کارگر خط قرمز جامعه است، نه هزینه تولید!

فتاحی فعال کارگری گفت: سلامت کارگر خط قرمز است؛ تسهیل کسب‌وکار نباید به بهای به خطر افتادن امنیت کارگران باشد.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، سعید فتاحی، فعال کارگری با اشاره به پیرامون تصمیمات اخیر دولت در راستای «رفع موانع تولید» و حذف برخی الزامات نظارتی از مناقصات دولتی، نسبت به پیامدهای این اقدامات بر امنیت شغلی و سلامت نیروی کار هشدار داد. وی در رابطه با حذف گواهینامه تأیید صلاحیت ایمنی پیمانکاران از اسناد مناقصات دولتی گفت: این تصمیم نگرانی‌های عمیقی را در جامعه کارگری ایجاد کرده است. در حالی که دولت با شعار عدالت اجتماعی آغاز به کار می‌کند، حذف یکی از حیاتی‌ترین فیلترهای نظارتی پیشینی، در واقع به معنای تلقی ایمنی کارگر به عنوان "مانع تولید" است.فتاحی تصریح کرد: گواهینامه صلاحیت ایمنی، ابزاری برای سنجش تعهد پیمانکار به بهداشت حرفه‌ای و تأمین تجهیزات حفاظتی بوده و حذف آن، نظارت‌ها را از حالت «پیشگیرانه» به «واکنشی» تغییر می‌دهد تا جایی که تنها پس از وقوع حادثه و جانیت یا مصدومیت، دستگاه‌های نظارتی وارد میدان شوند. وی در پاسخ به دیدگاه‌هایی که این اقدامات را برای تسهیل فضای کسب‌وکار می‌دانند، افزود: تسهیل کسب‌وکار نباید به قیمت تضعیف حق حیات انسان‌ها باشد. جان کارگر نه "هزینه تولید" است و نه "مانع کسب‌وکار"، بلکه خط قرمز جامعه است. وی با اشاره به اینکه بیش از ۷۰درصد حوادث مرگبار در کشور مربوط به پروژه‌های پیمانکاری است و سالانه حدود ۱۰۰۰هزار نفر بر اثر حوادث شغلی جان خود را از دست می‌دهند، تأکید کرد که حذف استانداردهای ایمنی، چیزی جز تکرار فاجعه نیست.سعید فتاحی در ادامه با اشاره به تعهدات بین‌المللی ایران، تصریح کرد: ایران از بهمن ۱۴۰۲متعهد به اجرای مقاوله‌نامه شماره ۱۵۵سازمان بین‌المللی کار شد که بر شناسایی و مهار خطر پیش از تبدیل شدن به حادثه تأکید دارد. وی افزود: کاهش لایه‌های نظارتی بر پیمانکاران، نه‌تنها با قانون کار داخلی سازگار نیست، بلکه تعارض آشکاری با تعهدات بین‌المللی کشور دارد و نمی‌توان همزمان به مقاوله‌نامه‌های جهانی پیوست و ابزارهای احراز صلاحیت ایمنی را حذف کرد. وی برای خروج از این بحران و بهبود وضعیت ایمنی شغلی، چندین محور کلیدی را پیشنهاد داد و گفت: باید بازرسی‌های کار از حالت واکنشی به پیشگیری فعال و مستمر تغییر یابد و تعداد و توان تخصصی بازرسان افزایش یابد. وی همچنین بر ضرورت تسری کامل الزامات ایمنی و قانون کار به مناطق آزاد و ویژه اقتصادی برای پایان دادن به دوگانگی حقوقی در حفاظت از جان نیروی کار تأکید کرد و افزود: شفافیت مطلق در انتشار گزارش حوادث کار، بازرسی‌ها و تخلفات ایمنی ضروری است تا افکار عمومی و خانواده‌های آسیب‌دیده بتوانند روند پاسخگویی را پیگیری کنند.فتاحی تأکید کرد: دولت باید صریحاً روشن کند که در انتخاب میان سود و سرعت پیمانکار فاقد صلاحیت، در کنار کدام طرف می‌ایستد؟ وی هشدار داد: توسعه‌ای که بر پیکرهای سوخته و خانواده‌های داغدار بنا شود، توسعه نیست بلکه فرسایش سرمایه انسانی کشور است و خواستار بازگشت به استانداردهای ایمنی شد تا هیچ کارگری به بهای «تسهیل کسب‌وکار» جان خود را از دست ندهد.

ثبات اقتصادی و مهار تورم پیش‌شرط رونق تولید است

یک کارشناس اقتصادی با تاکید بر اینکه مهار شتاب تورم مهمترین اقدام دولت برای حمایت از تولید است، گفت: ایجاد ثبات اقتصادی، مهار تورم و پرهیز از تامین مالی بودجه از منابع تورم زا، پیش‌شرط رونق تولید و افزایش سرمایه‌گذاری در کشور است.

به گزارش زمان به نقل ازایرنا، محمدتقی فیاضی، کارشناس اقتصادی، معتقد است که در شرایط کنونی ایجاد ثبات در اقتصاد از مسیر مهار شتاب تورم مهمترین اقدامی است که دولت می تواند برای اقتصاد و تولید انجام دهد زیرا مهمترین معضل فعلی اقتصاد، رشد تورم است. وی در عین حال با بیان اینکه در دو ماه اخیر با سیاست های پولی بانک مرکزی مقداری از شتاب تورم کم شده است، افزود: با این وجود هنوز با نرخ های بالایی از تورم روبرو هستیم که این موضوع به افق و چشم‌انداز سرمایه‌گذاری و تولید صدمه می‌زند و به طور مستقیم معیشت خانوارها و قدرت خرید آنها را تحت تاثیر قرار می‌دهد. این کارشناس اقتصادی با تاکید بر اینکه مهم‌ترین اقدام در کوتاه‌مدت، باید کنترل انتظارات تورمی باشد، اظهار داشت: در شرایط کنونی انتقال اخبار واقعی و شفاف سازی تصمیماتی که دولت می‌خواهد برای اقتصاد بگیرد، بسیار مهم است و حتی بیان شفاف مسایل مرتبط با سیاست خارجی نیز در جهت آرامش‌بخشی به بازارها اهمیت ویژه دارد.فیاضی با اشاره به کاهش درآمدهای مالی و نفتی دولت به دلیل شرایط ناشی از جنگ را مهم دانست و افزود: با توجه به کسری بودجه دولت، انتظار می رود تدابیری اندیشیده شود که جبران آن از محل استقراض از شبکه بانکی و بانک مرکزی صورت نگیرد بلکه با کاهش هزینه های غیرضروری دولت تعادل به بودجه بازگردد. وی تاکید کرد: اگر سیاست های اعلامی رئیس کل بانک مرکزی مبنی بر پرهیز از چاپ پول و استقراض در عمل اتفاق بیفتد و با بانک‌های ناتراز هم برخورد جدی‌تری صورت گرفته و جلوی اضافه‌برداشت آنها گرفته شود، مهمترین کاری خواهد بود که دولت و بانک مرکزی در شرایط کنونی انجام داده اند.این کارشناس اقتصادی در عین حال تامین مواد اولیه مورد نیاز بخش تولید را از دیگر مولفه های اثرگذار بر بازار و کنترل تورم برشمرد و تاکید کرد که اجرای سیاست های مرتبط با این بخش نیاز به زمان دارد زیرا در شرایط کنونی که کشور همچنان در شرایط جنگ قرار دارد و تحریم‌ها و محدودیت‌های تجاری و اقتصادی برقرار است، بخش تولید با مشکلات مضاعفی روبرو شده است.فیاضی ادامه داد: محدود سازی تجارت و محاصره دریایی از سوی دشمن اثرات خود را بر تولید دارد و به افزایش هزینه تامین کالاها منجر می شود اما در عین حال نباید از تامین مالی تولید و همچنین مواد اولیه با وجود همه سختی ها غافل شدوی با بیان اینکه اکنون جامعه به پیام های امیدبخش در زمینه اقدامات در دست اجرای دولت برای کنترل تورم و انتظارات تورمی نیاز دارد، افزود: اجرای سیاست های مختلف اقتصادی برای مهار تورم در کوتاه مدت منجر به نتیجه نمی شود و ضمن آنکه تورم ناشی از محدودیت های تجاری نیز در ماههای آینده به نرخ های کنونی افزوده خواهد شدوی در ادامه به این نکته اشاره کرد که خالی بودن ظرفیت های تولید در اقتصاد ایران این پیام را دارد که مشکل اصلی تولید، تامین مالی و مواد اولیه است زیرا تولید و اقتصاد بویژه در سال های اخیر زیر ضرب تحریم ها و فشارهای خارجی قرار دارد و در هفته های اخیر نیز وزیر خزانه داری آمریکا به طور علنی اعلام کرده است که با تشدید تحریم ها و فشارهای اقتصادی به دنبال به زانو در آوردن ایران است. این کارشناس اقتصادی با تاکید بر اینکه کمک به تولید نه تنها به مهار تورم کمک می کند، بلکه از منظر کاهش نرخ بیکاری و فقر نیز اهمیت بالایی دارد، اظهار داشت: با مهار تورم و افزایش تولید می توان قدرت خرید خانوار بویژه اقشار ضعیف و متوسط را به صورت کارآمد افزایش داد.فیاضی در عین حال کنترل و کاهش نرخ تورم را مهمترین ابزار دولت برای افزایش قدرت خرید خانوارها دانست و افزود: اگرچه بخش تولید به دلیل تشدید فشارها و تحریم های اقتصادی با مشکلات بسیاری مواجه است اما می توان نرخ تورم را در کوتاه مدت کنترل کرد به شرط آنکه دولت دخل و خرج خود را مدیریت کرده و به منابع بانک مرکزی متکی نشودوی خاطر نشان کرد: اقتصاد ایران ظرفیت های بالقوه بسیاری دارد که در صورت رفع تحریم ها و کاهش فشارهای اقتصادی می تواند در میان مدت و بلندمدت رشد و شکوفایی اقتصادی را به همراه داشته باشد. فیاضی مهم‌ترین موضوع در مسیر رونق تولید را جذب سرمایه‌گذار داخلی و خارجی دانست و تصریح کرد: داشتن یک چشم‌انداز قابل مدیریت و قابل برنامه‌ریزی مهمترین اقدام برای جذب سرمایه است و در شرایط تورمی ترسیم چنین چشم اندازی دشوار است.

نگاه روز

پرونده افزایش حداقل مزد کارگران هنوز باز است

هر چند حداقل دستمزد در سال جاری افزایشی بی‌سابقه در محدوده ۶۰ درصد را تجربه کرد اما در عمل رشد نرخ تورم سبب شد پرونده مذاکرات مزدی در پایان شهریور نیز همچنان باز باشد.

بررسی دوباره دستمزد برای نیمه دوم سال برخلاف برخی گمانه‌زنی‌ها صرفاً یک مطالبه تازه از سوی گروه کارگری نیست. در مصوبه مزد سال ۱۴۰۵، سازوکاری برای بررسی مجدد وضعیت مزدی در نیمه دوم سال پیش‌بینی شده بود و احمد میدری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، نیز هنگام اعلام مزد امسال از برگزاری جلسه بازنگری در شهریورماه خبر داده بود. در مردادماه، شورای عالی کار موضوع بازنگری دستمزد ۱۴۰۵ را در دستور کار قرار داد و مقرر شد کمیته مزد برای بررسی دوباره سبد معیشت و شرایط مزدی کارگران تشکیل شود. اسد صالحی، عضو شورای عالی کار، اعلام کرد که در این جلسه مقرر شده عدد سبد معیشت با توجه به نرخ تورم مجدداً محاسبه شود. محسن باقری، عضو گروه کارگری شورای عالی کار، نیز از موافقت دولت با تشکیل کمیته بازنگری مزد خبر داده است. با این حال، او تأکید کرده که در این مرحله هنوز افزایش مشخصی تصویب نشده و ابتدا باید هزینه سبد معیشت به‌روز شود. شورای عالی کار در اسفند ۱۴۰۴ حداقل مزد سال ۱۴۰۵ را ۶۰ درصد افزایش داد. برای سایر سطوح مزدی نیز افزایش ۴۵ درصدی به‌علاوه مبلغ ثابت تعیین شد با این افزایش، حداقل مزد ماهانه برای کارگران مشمول حداقل مزد به حدود ۱۶ میلیون و ۶۲۵ هزار تومان رسید.همزمان، در مصوبه مزد برای بررسی وضعیت مزایا و شرایط مزدی در نیمه دوم سال نیز سازوکاری پیش‌بینی شد. میدری پس از تصویب مزد اعلام کرد که بر اساس مصوبه شورای عالی کار، در شهریورماه برای بازنگری دستمزد کارگران جلسه دیگری برگزار خواهد شد.بنابراین، بازنگری دستمزد در نیمه دوم سال از ابتدا در چارچوب مصوبه مزد ۱۴۰۵ قرار داشت و تشکیل کمیته مزد در ماه‌های اخیر، ادامه همین فرآیند است.داده‌های رسمی منتشرشده برای ماه‌های نخست سال نشان می‌دهد فشار قیمتی در اقتصاد ایران همچنان بالاست. در تیرماه، تورم ماهانه کل کشور ۳.۱ درصد اعلام شد و تورم ماهانه گروه خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات ۲.۵ درصد بود.اما در مردادماه روند تورم دوباره تشدید شد. بر اساس آمار مرکز آمار ایران، شاخص قیمت مصرف‌کننده در این ماه ۳.۴ درصد نسبت به تیر افزایش یافت. تورم نقطه‌به‌نقطه به ۸۹ درصد رسیده و تورم سالانه منتهی به مرداد نیز ۶۹.۹ درصد ثبت شد.فشار تورمی زمانی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند که گروه‌های ضروری سبد مصرفی خانوار مد نظر قرار گیرد. طبق آخرین آمار مرکز آمار ایران، تورم نقطه‌به‌نقطه گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها در مردادماه ۱۲۷.۵ درصد بوده است؛ یعنی خانوارها برای خرید مجموعه‌ای مشابه از این اقلام نسبت به مرداد سال گذشته، به طور متوسط حدود ۱۲۷.۵ درصد بیشتر هزینه کرده‌اند.این ارقام اهمیت ویژه‌ای برای خانوارهای کارگری دارد؛ زیرا خوراکی‌ها بخش مهمی از هزینه خانوارهای کم‌درآمد را تشکیل می‌دهند. در نتیجه افزایش قیمت مواد غذایی می‌تواند اثر افزایش اسمی دستمزد بر قدرت خرید را سریع‌تر کاهش دهد. احمد میدری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در شهریورماه درباره احتمال افزایش دوباره دستمزد گفت افزایش ۶۰ درصدی مزد نتوانسته فشارهای معیشتی ناشی از تورم را به‌طور کامل جبران کند.او در عین حال تأکید کرده است که افزایش مزد می‌تواند قدرت خرید کارگران را بالا ببرد، اما بسیاری از بنگاه‌ها، به‌ویژه با توجه به محدودیت‌های موجود، توان پرداخت افزایش بیشتر را ندارند و موضوع باید در شورای عالی کار بررسی شود.این اظهارات، موضع دولت را از «افزایش قطعی مزد» جدا می‌کند: دولت ضرورت بررسی وضعیت معیشتی را پذیرفته، اما هنوز درباره میزان یا شکل ترمیم مزد تصمیمی اعلام نکرده است. در طرف کارگری، محور اصلی مطالبه به‌روزرسانی سبد معیشت است. محسن باقری گفته است در بند ۱۰ مصوبه مزد ۱۴۰۵ پیش‌بینی شده بود در صورت رشد قابل توجه هزینه سبد خانوار، بازنگری در نرخ مزد انجام شود. او همچنین اعلام کرده که با افزایش هزینه‌ها، به‌ویژه در بخش حمل‌ونقل، نمایندگان کارگری درخواست بازنگری مزد را در شورای عالی کار مطرح کرده‌اند.به گفته باقری، افزایش ۶۰ درصدی مزد به تنهایی نمی‌تواند تضمین‌کننده حفظ قدرت خرید کارگران باشد و برای تصمیم‌گیری درباره ادامه مسیر، باید اطلاعات جدید هزینه خانوار در اختیار کمیته مزد قرار گیرد.

علی خدایی، عضو شورای عالی کار، نیز پیش‌تر درباره بازنگری مزایای کارگران گفته بود که تحولات اقتصادی پس از تعیین مزد، شرایط کارخانه‌ها و بنگاه‌ها را پیچیده‌تر کرده و به همین دلیل بررسی دقیق‌تری درباره وضعیت مزدی مورد نیاز است. در نتیجه، حتی در میان نمایندگان کارگری نیز موضوع صرفاً اعلام یک درصد افزایش نیست؛ بلکه بحث بر سر آن است که ابتدا شرایط جدید اقتصادی و هزینه زندگی محاسبه و سپس درباره میزان ترمیم تصمیم‌گیری شود. در سوی دیگر مذاکرات، مسئله اصلی برای کارفرمایان توان پرداخت بنگاه‌ها و هزینه تولید است. محمد رسول سماکچی، رئیس کانون کارفرمایی استان گیلان، پیش‌تر با اشاره به تکلیف شورای عالی کار برای بررسی تغییرات مزایا تا پایان شهریور، بر ضرورت برگزاری دوباره مذاکرات تأکید کرده بود. او گفته بود با توجه به مصوبه موجود، انتظار می‌رود مذاکرات درباره مزایا در اواخر شهریور انجام شود. وزیر کار نیز از محدودیت توان بسیاری از بنگاه‌ها برای پرداخت افزایش بیشتر سخن گفته است؛ موضوعی که نشان می‌دهد در کنار مسئله معیشت، آثار هر تصمیم جدید بر هزینه نیروی کار و فعالیت بنگاه‌ها نیز در مذاکرات مطرح خواهد بودماده ۴۱ قانون کار، نرخ تورم اعلام‌شده از سوی مراجع رسمی و هزینه تأمین زندگی یک خانوار متوسط را از معیارهای تعیین حداقل مزد قرار داده است.به همین دلیل، سبد معیشت یکی از مباحث اصلی مذاکرات مزدی است. در فرآیند فعلی نیز قرار است هزینه سبد خانوار با توجه به تحولات قیمت‌ها و نرخ تورم دوباره بررسی شود. افزایش دستمزد می‌تواند درآمد اسمی خانوار را بالا ببرد، اما اگر قیمت کالاها و خدمات نیز با سرعت زیادی افزایش پیدا کند، اثر این افزایش بر قدرت خرید کاهش می‌یابد. از سوی دیگر، افزایش مزد هزینه نیروی کار را برای بنگاه‌ها بالا می‌برد و اگر این افزایش با توان تولید و بهره‌وری هماهنگ نباشد، می‌تواند بر هزینه تمام‌شده کالا و خدمات اثر بگذارد. به همین دلیل، تصمیم درباره ترمیم مزد عملاً میان دو ملاحظه حفظ قدرت خرید کارگران و حفظ توان تولید و اشتغال قرار دارد. حال سئوال این‌جاست: آیا حقوق کارگران از مهرماه افزایش پیدا می‌کند؟ هنوز نمی‌توان چنین افزایشی را قطعی دانست.آنچه تاکنون اتفاق افتاده، ورود رسمی موضوع بازنگری مزد به فرآیند بررسی شورای عالی کار و تشکیل یا پیگیری تشکیل کمیته مزد است؛ نه تصویب یک درصد جدید برای حقوق.باقری نیز تصریح کرده که هنوز وارد مرحله بررسی رسمی افزایش دستمزد نشده‌اند و ابتدا باید کمیته مزد تشکیل شود و سبد معیشت به‌روز شود. بنابراین، هر عددی که اکنون به‌عنوان «درصد قطعی افزایش حقوق از مهرماه» منتشر شود، فاقد پشتوانه مصوبه شورای عالی کار است. هر چند بحث بر سر افزایش حداقل دستمزد در نیمه دوم سال ادامه دارد اما هنوز اتخاذ چنین تصمیمی یا خروج این مساله از دستور کار قطعی نیست. باید دید در روزهای آتی دولت و شرکای اجتماعی گامی برای حفظ قدرت خرید برمی‌دارند یا خیر؟منبع: خبرآنلاین.

zamanagahi@chmail.ir